

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

2022. évi beszámolója

3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.

Varga Gábor igazgató

Miskolc, 2023. február 20.

Tartalomjegyzék

1. Rövid összefoglaló	4
a) sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)	4
b) az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények	4
2. Stratégiai célok végrehajtása	5
a) az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által	5
b) a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését	5
3. Szervezet	5
a) kompetenciafejlesztés (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 94. §. (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)	5
4. Infrastruktúra	6
a) fizikai terek állapotának változása	6
b) infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása	6
c) egyéb infrastruktúra	6
5. Gyűjteményi információk	7
a) gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés	7
b) gyűjteményfeltárás	7
c) állományvédelem	7
d) digitalizálás	8
6. Szolgáltatások (változások, trendek)	8
a) célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei	8
b) helyben elérhető szolgáltatások	9
c) távolról elérhető szolgáltatások	9
d) közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások	9
e) online felületek (honlap, közösségi média)	10
f) területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)	10

7.	Minőségirányítás	10
	a) <i>használói elégedettségmérés</i>	10
	b) <i>önértékelés</i>	11
	c) <i>települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 66. §. j) pontja alapján)</i>	11
8.	Tudományos kutatás és kiadványok	11
9.	Partnerségi együttműködések.....	11
	a) <i>kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség</i>	11
10.	PR/marketing/kommunikáció eredményei	12
	a) <i>a könyvtár megjelenése médiumokban</i>	12
	b) <i>lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)</i>	12
11.	A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló	13
	a) <i>a vármegyei kötelespéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról</i>	13
	b) <i>a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról</i>	13
	c) <i>a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2022-ben nyújtott szolgáltatásokról</i>	13
	d) <i>az iskolán kívüli könyvtári továbbképzést és szakképzés végzéséről</i>	14
	e) <i>a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról</i>	14
	f) <i>a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról</i>	14
12.	Az energiaválság okozta változásokról	14
	a) <i>Hogyan befolyásolta a könyvtári szolgáltatásokat és az intézmény nyitva tartását az energiaárak megnövekedése a 2022-es évben?</i>	14
	b) <i>Az egyes kulturális intézmények működését érintő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 469/2022. (XI. 21.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban milyen fenntartói és intézményi intézkedések történtek a könyvtár szakmai működésére vonatkozóan?</i>	15

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2022. évi beszámolója

1. Rövid összefoglaló

a) sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

A miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a régió legnagyobb települési könyvtáraként 2022-ben a megyeszékhelyen a Központi épületben és 7 fiókkönyvtárban, a megyében a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében 331 településen (ebből 51 könyvtárbuszos) biztosította a könyvtári szolgáltatásokat. A 2021. évi járványügyi veszélyhelyzet következtében csökkenő forgalmi adatok a 2022-es évben jelentősen javultak. A regisztrált használók számának növekedése (+13%) mellett, nőtt a személyes használatok száma (+30%), valamint emelkedett a kölcsönzések száma (+20%) is. A pandémia idején kimagasló növekedést mutató távhasználati adatok a személyes használatok növekedése ellenére sem csökkentek (+4%).

b) az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

A forgalmi adatok annak ellenére is markáns növekedést mutatnak, hogy energiatakarékossági okokból október 21-től, 7 fiókkönyvtár átmeneti bezárására és a Központi épület nyitvatartási idejének csökkentésére került sor.

Az intézményt 2012 óta vezető, a megyei és a városi könyvtárak összevonását és az új intézményi keretek kialakítását koordináló dr. Prokai Margit könyvtárigazgató 2021-ben nyugdíjba vonult. 2022. január 3-tól új igazgató irányítja a könyvtárat.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár tavaly ünnepelte 1952. évi alapításának 70., Központi épülete átadásának 50. évfordulóját. A megyei könyvtárak jubileumi, országos programjaiban való részvétel mellett a helyi városi és könyvtári programokban is kiemelt szerepet kapott a kettős jubileum. Szeptember 26-án egykori és jelenlegi munkatársak részvételével emlékeztünk meg az elmúlt 70 év eredményeiről és a fenntartóval közösen köszöntöttük az elődöket.

A jubileumi évben az intézmény Miskolc Megyei Jogú Város Nívódíjában részesült.

A működés körülményeit befolyásolják az egyes épületek infrastrukturális, energetikai hiányosságai, melyek nagy része csak pályázati forrásból megvalósuló beruházásokkal javítható. Ugyancsak negatív körülményt jelentenek az alacsony, és a garantált bérminimum miatt „összecsúszó” munkabérek, amelyek fluktuációt generálnak. A szakképezett munkaerő felvétele a bérigények és a megfelelő végzettség hiánya miatt egyre nagyobb kihívást jelent.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a) az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

A könyvtár az elfogadás alatt álló stratégiai tervében megfogalmazott kulcsfontosságú beavatkozási területek mentén szervezte 2022. évi munkáját, többek között a távolról és időkorlátok nélkül elérhető szolgáltatások fejlesztése, a helyi kulturális értékek megismertetése, a képzési szerepkör erősítése, az esélyegyenlőség elősegítése érdekében.

Bevezetésre került a távfizetés, az online regisztráció, a Központi épületben pedig lehetővé vált a bankkártyával történő fizetés. Megújult az intézmény digitalizálási stratégiája, kibővült az Informatikai és digitalizálási csoport. A Központi épületben mesterséges intelligenciával támogatott ügyintézési pont (KIOSK) került elhelyezésre. Az EISZ program keretén belül előfizetett elektronikusan elérhető szakirodalmi adatbázisokat a beiratkozott olvasóink számára távoli, eduID eléréssel is hozzáférhetővé tettük. A könyvtár képzési szerepkörének megfelelően lebonyolítottuk segédkönyvtáros képzésünk akkreditációját és szeptemberben a maximális létszámmal tanfolyamot indítottunk. Alapfokú képzést szerveztünk a megye szolgáltató helyein dolgozó kollégáknak és folytattuk használóképzéseinket. A Központi épületben az önkiszolgáló kölcsönzés bővítésének előkészületeként befejeződött az I. emeleti állományrész RFID kódokkal történő felszerelése.

b) a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

A tanórán kívüli oktatás, az informális és nem formális képzések segítése, az olvasás népszerűsítése, mint stratégiai célok az elmúlt évben az EFOP-4.1.8. és az EFOP-3.3.3. pályázatok fenntartási időszakában nem formális képzésekkel valósultak meg. Állományvédelmi eszközök beszerzésére és egyedi dokumentumok restaurálására az ágazati irányítás célzott támogatása, valamint NKA-pályázat adott lehetőséget. Ugyancsak az NKA támogatásával valósultak meg az olvasásnépszerűsítést, a helyi identitás erősítését, a zöld szemléletet elősegítő programjaink (helyismereti tábor, Petőfi-tábor, OKN, zöld program, szakmai nap könyvtárosok részvételével). Segédkönyvtáros képzésünk az EMMI támogatásával indulhatott.

3. Szervezet

a) kompetenciafejlesztés (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 94. §. (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

A könyvtár a 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről alapján 2018-ban elkészítette 5 éves, 2018-2022 időszakra szóló

képzési tervét. A rendeletnek megfelelően minden év márciusában az adott évre szóló beiskolázási terv is készül. 2022-ben a hagyományos, kontaktórás továbbképzések mellett vegyes, valamint kizárólag online módon lebonyolított akkreditált tanfolyamokon is részt vettek munkatársaink.

A Könyvtári Intézet tanfolyamain 4 fő szerzett tanúsítványt (1 fő olvasásosztónzés, olvasásnépszerűsítés, 3 fő Az online tanulás módszerei és eszközei tanfolyamon). 6 fő pedig 9 egyéb, elsősorban a digitális tartalommegosztással és szolgáltatással kapcsolatos, ingyenes, többségében online workshopon vett részt. 1 fő folytat Mozgókép- és animációtervező tanulmányokat, a képzés 4 féléves, a tanúsítvány megszerzése 2023-ban várható. 2022-ben 5 fő kezdte meg tanulmányait az intézmény saját segédkönyvtáros tanfolyamán, melynek befejezésére 2023-ban kerül sor. 2022 szeptemberében 2 fő kezdett felsőfokú, informatikus könyvtáros tanulmányokat.

2022-ben 9 fő, 11-féle képzésen 21 tanúsítványt szerzett.

4. Infrastruktúra

a) fizikai terek állapotának változása

Intézményünk egyik fő célja a könyvtári terek megújítása a mai kor elvárásainak megfelelően, ennek részét képezi a muzeális dokumentumok tárolása a 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet alapján. 2022-ben sikerült megvalósítani a muzeális dokumentumok védelmét szolgáló páramentesítő készülékek beszerzését a debreceni Méliusz Juhász Péter Könyvtár közreműködésével, az ágazati irányítás támogatásával. A 7 db állományvédelmi berendezés jó szolgálatot tett az energia veszélyhelyzet miatt bezárt könyvtárainkban a páratartalom szabályozásában.

b) infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

A 2022. évi beszerzéseinket a felmerülő igények figyelembevételével bonyolítottuk le. A tárgyévben 45 db asztali munkaállomás, 27 db monitor, 18 db multifunkciós nyomtató, 2 db blokknyomtató, 1 db szkennel, 20 db laptop, 11 db projektor, 7 db projektorvászon, 8 db TV, 8 db fényképezőgép, 29 db hangfal, 20 db fejhallgató, 3 db hangfal szett, 1 db hangrendszer, 1 db keverő, 4 db mini hifi, 2 db DVD lejátszó, 7 db e-book olvasó, 2 db videokamera és állvány, 10 db külső winchester, 65 db Windows 10 Pro, 26 db Office 2019 Professional Plus vásárlására került sor.

c) egyéb infrastruktúra

2022-ben 331 kistélepléssel volt szerződésünk a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében. A tárgyévben hat szolgáltató helyet KSZR-keretből, ötöt pedig NKA pályázati támogatásból újítottunk fel, így 2013-tól összesen 97 könyvtár teljes felújítása

történt meg. 51 kistélepülés könyvtári ellátása 2 db könyvtárbusz segítségével valósult meg.

5. Gyűjteményi információk

a) gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A gyűjtemény fejlesztése, gyarapítása a Kultv. előírásai szerint intézményi költségvetési keretből, a fenntartó kiegészítő 5 M Ft-os támogatásával és a KSZR keret terhére, közbeszerzés keretében történt. A gyűjtemény összesen 49 589 db új dokumentummal gyarapodott.

A magyar nyelvű könyvekre ismét a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-vel kötöttünk szerződést, a teljes körű könyvtári szolgáltatások biztosításával, 40%-os kedvezménnyel. Az idegen nyelvű könyveket a Lira Könyv Zrt. szállította a Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár számára.

Az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben vállalt szakmai feladatok ellátására az Emberi Erőforrások Minisztériuma összesen 3 100 000 Ft támogatást biztosított dokumentumok beszerzésére és a könyvtárközi kölcsönzés postaköltségének finanszírozására. A leltárba vett ajándékdokumentumok magánszemélyek, intézmények felajánlásával, az NKA Könyvkiadás Kollégiuma, a Könyvet a Könyvtáraknak program és az Országos Idegennyelvű Könyvtár támogatásával gyarapodtak.

A gyarapításban fontos a helyi vonatkozású, helyismereti gyűjtőkörbe illő, részben a kulturális javak körébe tartozó muzeális dokumentumok retrospektív beszerzése, amelyek hozzájárulnak unikumaink gazdagításához.

2022-ben is folyamatosan történt törlés az állományból, 15 530 db dokumentum kivonására került sor. Könyvtárunk állománya 2022 végén összesen 1 123 992 darab dokumentum.

b) gyűjteményfeltárás

A Gyűjteményszervezési osztályhoz katalogizálás céljából beérkező új dokumentumok elektronikus feldolgozását a Corvina integrált könyvtári rendszer CAT moduljában végeztük. Könyvtárunk az országos lelőhely-katalógus, a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA) rekordfelküldő partnere. A muzeális értékű, az 1850 előtti dokumentumok feltárása és egyedi nyilvántartása kiemelt feladat.

A gyűjteményfeltáró és a muzeális gyűjteményben dolgozó kollégák 278 db bakelit lemez és 1354 db iskolai értesítő leírását készítették el 2022-ben.

c) állományvédelem

2022-ben tovább folytatódott a könyvek RFID kóddal történő ellátása. A Régi Könyvek Tárában elhelyezett muzeális dokumentumokba, a Helyismereti gyűjtemény és a Gyermekeknyvtár teljes könyvállományába minden esetben RFID kód kerül.

Ezen dokumentumok köre kiegészült a szépirodalmi, valamint a 700-as szakjelzetű állományrésszel. 2022 végére 107 850 db biztonsági jellel ellátott dokumentum volt a könyvtár állományában.

Kötészeti tevékenységünk keretében folyamatosan végezzük az elhasználódott dokumentumok javítását, kötését. 496 db dokumentum állagmegóvó kötésére került sor 2022-ben. NKA pályázat, valamint a debreceni Méliusz Juhász Péter Könyvtár, mint regionális könyvtár támogatásával 19 kötet restaurálására került sor, illetve 7 páramentesítő készülék került beszerzésre.

d) digitalizálás

Digitalizálási tevékenységünk a digitalizálási stratégiánkban megfogalmazottak szerint folytatódott. Folyamatban van a digitalizálási részleg kialakítása és egy, kizárólag a folyamattal foglalkozó munkakör létrehozása is. 2022-ben 275 db fotó, 1 348 db diakocka, 6 db teljes könyv került digitalizálásra. Az állományvédelmi célból digitalizált és konvertált dokumentumok száma 2 053 darabbal nőtt.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

a) célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Intézményünk 2022-ben is alapvető feladatának tekintette a gyermekek olvasásra, könyvtárhasználatra motiválását. Gyermekkönyvtáros munkatársaink az év során rendszeresen tartottak óvodás és iskolai csoportok számára különféle könyvtári órákat. A családokra koncentrálva nagyszabású könyves programokat, (Könyvtári majális, Könyves vasárnap stb.) ünnepekhez kapcsolódó játszóházakat, rendszeresen jelentkező, különböző korosztályok igényeit kielégítő klubfoglalkozásokat, valamint nyári napközis táborokat is szerveztünk.

Könyvtárunk munkatársai a hátrányos helyzetű gyerekek életminőségén javítandó rendszeresen tartottak foglalkozásokat fogyatékkal élő tanulóknak, Miskolc város több rendezvényén (Csodamalom Bábszínház születésnapja, Gyermeket a magasba című rendezvény, Városházi advent) is népszerűsítették az intézményt.

A nyugdíjas szervezetekkel szintén jó szakmai kapcsolatot ápolunk, több telephelyünk otthont is ad a nyugdíjas összejöveteleknek. A Zenemű- és médiatár szervezésében folytatódott a Bócz Sándor Operabarátok Klubja.

A könyvtár külön letétet és szolgáltatást biztosít a vakok és gyengénlátók számára.

A nemzetiségi gyűjtemény a Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtárban áll rendelkezésre. A város kilenc, önkormányzattal rendelkező nemzetiségével jó kapcsolatot ápolunk, 2022-ben 32 nemzetiségi rendezvény volt a könyvtárban, 872 fő részvételével.

b) helyben elérhető szolgáltatások

A Központi épületben és a városi hálózatban is magas színvonalú szolgáltatásokkal vártuk látogatóinkat. A napi információ- és dokumentumszolgáltatás korszerű eszközök segítségével, elektronikus katalógus, online adatbázisok, internetes források használatával történik minden olvasói térben. A Központi épületben 2022-től lehetőség van bankkártyás fizetésre is.

c) távolról elérhető szolgáltatások

2022-től az EISZ keretén belül előfizetett elektronikusan elérhető szakirodalmi adatbázisok a beiratkozott olvasók számára távoli, ún. eduID eléréssel is hozzáférhetők, akár otthonról is.

Könyvtárunk a különböző díjak és tartozások rendezésére 2022-től távfizetési lehetőséget kínál a honlapon keresztül.

2021-ben, a járványhelyzet idején hagyományos szolgáltatásainkat szélesebb körben elérhetővé tettük. Az olvasóktól kapott pozitív visszajelzések miatt, ezek közül több a veszélyhelyzet megszűnését követően is a napi rutinunk része maradt. Ilyen például az online előjegyzés/online foglalás lehetősége, az online regisztráció, illetve az e-mailben vagy telefonon keresztül történő dokumentumigénylés.

d) közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2022-ben kettős évfordulót ünnepelt. A jogelődjének tekinthető megyei könyvtár alapításának 70. évfordulója, valamint a mai intézmény Központi épületének 50 évvel ezelőtti átadása alkalmából számos programmal készültünk egész évben.

50 év – 50 kép címmel fotókiállítás nyílt, rajzpályázatot hirdettünk, válogattunk az elmúlt 70 év bejegyzéseiből az olvasók könyvéből, a rendezvényeinkre érkező előadók pedig rövid videóüzenet formájában mondták el könyvtári élményeiket. A Nyitott Könyvtárak elnevezésű programban az érdeklődők bepillantást nyerhettek a könyvtárosok munkájába és a látogatóktól elzárt szolgálati övezetekben is járhattak.

2022-ben hivatalosan is kutyabarát könyvtárrá vált intézményünk. A kutyások a Központi épület földszintjének kölcsönzőpultját és a böngészőt látogathatják meghatározott keretek szerint.

Idén is helyet kaptak programjaink között a kiállításmegnyitók, ismeretterjesztő előadások, író-olvasó találkozók, klubfoglalkozások, nyelvi klubok, gyermekeknek szóló rajz- és meseíró pályázatok stb.

A 93. Ünnepi Könyvhét eseményei a Könyvtéren valósultak meg zenés produkciókkal, irodalmi terasszal, gyermekprogramokkal. A Központi épületben pedig könyvbemutatókkal, író-olvasó találkozókkal vártuk a közönséget.

A Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár idén is változatos produkciókkal kapcsolódott a Múzeumok Éjszakája programjához.

A könyvtár 2022-ben is meghirdette a „Hahó, könyvtár(s)ak!” című olvasásnépszerűsítő játékát. A szóbeli döntőt követően a nyertes csapatok egynapos autóbuzsós kiránduláson vehettek részt.

„Vár állott, most kőhalom” – várak nyomában Borsod-Abaúj-Zemplén megyében címmel helytörténeti vetélkedőt hirdettünk. A nyertes diákok egyhetes helytörténeti kutatótáborban vehettek részt júliusban.

A Gyermekkönyvtár, a József Attila Könyvtár és a Petőfi Sándor Könyvtár egyhetes, tartalmas programokat nyújtó napközis tábort is szervezett.

20 órás számítógépes és okoseszköz használati tanfolyamokat indítottunk a nyugdíjas korosztály számára kezdő és haladó szinten.

e) online felületek (honlap, közösségi média)

Szolgáltatásaink, programjaink népszerűsítésének elsődleges színterei továbbra is a honlap, a hírlevél és a közösségi felületeink, melyeken egyidejűleg adtunk tájékoztatást új szolgáltatásainkkal, kölcsönzött dokumentumokkal, pályázatainkkal kapcsolatban. Rendezvényeinkről folyamatosan hírt adunk ajánlók és képes beszámolók formájában.

Az országos figyelemre is számot tartó rendezvényeinket (pl. Ünnepi Könyvhét, a magyar kultúra napja, költészet napja, Országos Könyvtári Napok, Internet Fiesta) a személyes jelenlétet igénylő programokon túl online formában is színesítettük: játékokkal, kvizekkel, virtuális kiállításokkal is készültünk.

Távolról elérhető szolgáltatásaink bővüléséről (pl. online adatbázisok, eduID) ezeken a felületeken is beszámoltunk.

f) területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

7. Minőségirányítás

Az intézményben stratégiai fontosságú a minőségirányítás. Tevékenységünket éves cselekvési terv alapján végeztük. A 2021-ben összeállított stratégiai tervünk módosítását kérte az ágazati irányítás. Az új stratégiai tervet (2022-2025) az intézmény a minisztérium javaslatai alapján állította össze.

a) használói elégedettségmérés

2022. július – szeptember hónapokban használói elégedettségvizsgálatot végeztünk az intézmény minden tagkönyvtárában (Központ és 7 fiókkönyvtár).

Az év folyamán igényfelmérést végeztünk a könyvtárat nem használók körében. Kérdőívünkkel azt vizsgáltuk, miért nem járnak könyvtárba a megkérdezettek, illetve melyek lennének azok a szolgáltatások, amelyekért felkeresnék az intézményt.

A 93. Ünnepi Könyvhét szabadtéri rendezvényein a fellépők reflexióit, tapasztalatait, észrevételeit fellépői elégedettséget mérő kérdőív kitöltésével tártuk fel.

A MIT cselekvési terve szerint 2022-ben munkatársi elégedettségmérést végeztünk, melynek kiértékelése 2023 feladata.

b) önértékelés

Intézményünk éves cselekvési tervében nem szerepelt az önértékelés feladata.

c) települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 66. §. j) pontja alapján)

A megye nyilvános könyvtáraival szoros a kapcsolatunk, évente többször tartunk értekezletet a vezetőkkel. Valamennyi találkozás alkalmával hangsúlyozzuk a minőségirányítás bevezetésének szükségességét.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

2022-ben három időszaki kiadvány jelent meg a könyvtár kiadásában: a Könyvheti Újság az Ünnepi Könyvhéthez kapcsolódva, a Könyvtári Mappa című kiadvány pedig júliusban és decemberben.

A könyvtár munkatársainak összesen 54 publikációja jelent meg többek között a könyvtár által kiadott időszaki kiadványokban, illetve helyi lapokban.

A nagy érdeklődésre való tekintettel 2022-ben változatlan utánnomással újra megjelentettük a Miskolc régi képeslapokon sorozat 1. kötetét 300 példányban.

9. Partnerségi együttműködések

a) kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

A könyvtár együttműködött Miskolc város kulturális stratégiájának elkészítésében.

2022-ben több oktatási intézménnyel újítottuk meg az iskolai közösségi szolgálatra vonatkozó együttműködésünket, amihez 2 új intézmény is kapcsolódott (összesen

30 intézmény). Az iskolai közösségi szolgálatot 2022-ben 174 diák teljesítette intézményünkben.

Az év folyamán 5 fő önkéntes teljesített szolgálatot könyvtárainkban.

A könyvtár együttműködések száma a 2021-es 434-ről, 438-ra nőtt: 2 középiskolával, 1 felnőttképzési intézménnyel és 1 nyugdíjas szervezettel bővült.

További együttműködések több nevelési-oktatási intézménnyel az EFOP-3.3.3. „Az én könyvtáram” projekt fenntartási időszakában lebonyolított mintaprogramok kapcsán valósultak meg.

Nemzetközi együttműködésben, Erasmus+ program keretében októberben fogadtuk a lengyel Hieronim Łopaciński Könyvtár (Lublin) hat kollégáját, akik egy hetet töltöttek nálunk.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a) a könyvtár megjelenése médiumokban

2022-ben a könyvtár sajtómegjelenéseinek száma 553 volt. A legtöbb hír az online felületeken jelent meg, de a könyvtár a helyi nyomtatott sajtóban, rádiókban is rendszeresen hírt adott az aktuális eseményekről, elérhető szolgáltatásokról. Ahogy minden évben, így 2022-ben is rendezvényeinkkel szerepeltünk legtöbbször a médiában. A sajtó kiemelt számban adott hírt a kettős jubileum köré szervezett programokról.

b) lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Kommunikációs stratégiánk leglényegesebb eleme továbbra is az, hogy használóink számára minőségi kultúrát, magas színvonalú szórakozási lehetőségeket biztosítsunk. Így arculatunk is ennek mentén alakul évről-évre. Kiadványaink, meghívóink, plakátjaink, információs és irányítótábláink egységes megjelenésűek, letisztultak, egyszerű formájúak.

A könyvtárról alkotott pozitív kép kialakításában fontos szerepet szánunk honlapunknak, közösségi felületeinknek, és nagy hangsúlyt fektetünk a sajtó információkkal történő ellátására is. Ennek köszönhetően a könyvtár számára kedvező, illetve problémás időszakokban egyaránt eljutnak a célcsoportokhoz az intézmény kommunikációs üzenetei.

11. A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló

a) a vármegyei köteleespéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról

A megyei székhelyű nyomdák által előállított, helyi vonatkozású sajtótermékekből 2022-ben összesen 439 db köteleespéldányként kapott dokumentum került állományba. A köteleespéldányok beszolgáltatásának teljességét könyvtárunk ellenőrzi.

b) a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról

Megyei hatókörű városi könyvtárként feladatainkat az 1997. CXL. törvénynek megfelelően láttuk el.

Támogattuk a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez csatlakozott és a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő intézmények munkáját. Elektronikus formában hozzáférhetővé tettük a nyilvános könyvtárak szakmai beszámolóját és munkatervét. A Megyei hálózati osztály munkatársai összegyűjtötték, ellenőrizték és feltöltötték a szolgáltató helyek statisztikai adatait a Kulturális Statisztikai Adatgyűjtő Rendszerbe.

Májusban gyakorlatorientált továbbképzést tartottunk, melynek témája „A közkönyvtárak szerepe a helyi közösségek erősítésében, jól-létében” volt.

Júliusban és decemberben megjelentettük Könyvtári Mappát, a szakmai kapcsolattartást elősegítő periodikánkat.

A könyvtárakat bevontuk az országos rendezvénysorozatokba (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok).

c) a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2022-ben nyújtott szolgáltatásokról

Kiemelt feladatunk a kistelepülési könyvtári ellátás folyamatos biztosítása. Egységes, költséghatékony szolgáltatásra törekedve folytattuk tevékenységünket 331 településen. Az év folyamán 34 685 db dokumentumot szállítottunk ki.

Folytatódott a települések saját állományának elektronikus feltárása, a leválogatást és selejtezést követően 39 521 példányt tettük visszakereshetővé a Corvina katalógusban.

A kulturális és közösségi programok megvalósítását műsorajánló összeállításával segítettük. Minden korosztály érdeklődésére számot tartó, maradandó irodalmi, zenei élményt nyújtó előadásokat kínáltuk. 2022-ben 511 rendezvényt szerveztünk 252 településen 37 340 488 Ft értékben.

d) az iskolán kívüli könyvtári továbbképzést és szakképzés végzéséről

Segédkönyvtáros képzésünk akkreditációját követően, tanfolyamunkat újra meghirdettük. Szeptemberben maximális létszámmal indítottuk el képzésünket.

e) a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

Fontos feladatunknak tekintjük a működési körülmények javítását. Az év során 11 település könyvtárában történt teljes felújítás, 2022 végéig összesen 97 szolgáltató helyet modernizáltunk. Az NKA pályázati támogatását felhasználva Bükkábrányban, Mezőnyáradon, Ónodon, Taktaszadán, Tardon újítottuk meg a könyvtári tereket. A KSZR-keretből Felsőtelekes, Kesznyéten, Kishuta, Olaszliszka, Perkupa, Tiszakarád tereit töltöttük meg új bútorzattal. Emellett számos kisebb értékű berendezési tárgyat is beszereztünk.

2022-ben 35 db asztali számítógépet, 18 db notebookot, 19 db multifunkciós nyomtatót vásároltunk. Több elektronikai eszközt (11 db projektort vászonnal, 8 db fényképezőgépet, 8 db TV-t) szállítottunk ki, emellett 21 szolgáltató helyre a műsorok hangosításához szükséges berendezést szereztünk be, ezzel is növelve a szolgáltatások minőségét.

f) a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról

Megkezdődött a digitalizálási műhely kialakítása, melynek végleges befejezése 2023-ban várható. Elkészült az intézmény 5 évre szóló digitalizálási stratégiája.

A digitalizált dokumentumok katalógusban történő megjelenítése folyamatos feladat. Online katalógusunk segítségével új megjelenítési felület kerül kidolgozásra, melyen keresztül a digitalizált képi dokumentumaink rendszerezett formában folyamatosan válnak visszakereshetővé.

2022-ben 275 db fotó, 1 348 db diakocka digitalizálása valósult meg, a dokumentumok katalógusban történő feldolgozásával együtt.

12. Az energiaválság okozta változásokról

a) Hogyan befolyásolta a könyvtári szolgáltatásokat és az intézmény nyitva tartását az energiaárak megnövekedése a 2022-es évben?

A könyvtár a fenntartóval egyeztetve intézkedési tervet állított össze a megnövekedett energiaköltségek csökkentése érdekében. Ez alapján az intézmény 7 fiókkönyvtára 2022. október 21-től zárva tartott. Ezekben az épületekben a fűtés novemberben lett beindítva temperáló üzemmódban, napi ellenőrzés mellett.

A Központi épület nyári nyitvatartás szerint működött: két hétköznap 10-18 óra között, három napon 8-16 óráig, illetve minden második szombaton 8-16 óra között fogadta látogatóit, valamint igazodva a kormányzati igazgatási szünethez, december 19. és január 6. között zárva tartott, a munkavállalók 1 hét otthoni munkavégzésével és 2 hét kötelező szabadságával.

b) Az egyes kulturális intézmények működését érintő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 469/2022. (XI. 21.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban milyen fenntartói és intézményi intézkedések történtek a könyvtár szakmai működésére vonatkozóan?

A könyvtár a szűkített nyitvatartás mellett is ellátta a Kultv. 55. § (1) bekezdésében foglalt alapfeladatait. Valamennyi szolgáltatása elérhető volt: helyben használat, kölcsönzés, előfizetett és saját adatbázisok használata, reprográfiai szolgáltatások, számítógépek használata, online szolgáltatások, programok (az olvasói terekben) stb. Különgyűjteményei (Helyismeret, Zeneműtár) és a Gyermekrészleg is fogadott látogatókat, csoportokat.

A szünetelő fiókkönyvtárak munkatársai október 21-től a Központi épületben dolgoztak. Feladatuk a könyvtári szolgáltatások folyamatos biztosítása mellett a dokumentumok rendelése, az állomány rendezése, selejtezés, RFID-kódolás az önkiszolgáló kölcsönzés előkészítésére, digitalizálás, helyismereti anyag feldolgozása, a Zeneműtár anyagának feldolgozása, a könyvtári katalógus rekordjainak bővítése stb. voltak.

3 fiókkönyvtárban heti rendszerességgel lehetőséget biztosítottunk előzetes igény alapján dokumentumok kölcsönzésére, csomagok átvételére. Ezzel a szolgáltatással Diósgyőr, Martinkertváros és a Szentpéteri kapu városrészek lakossága is könyvtári dokumentumokhoz juthatott, melyről számos pozitív visszajelzést kaptunk.

Folyamatosan tájékoztunk a megye nyilvános könyvtárai, és szolgáltató helyei helyzetéről, és erről adatokat is szolgáltatunk az OSZK felé.

Miskolc, 2023. február 20.

Varga Gábor
igazgató

